VIEMOSE HISTORIE.

I

Efter Vestergaards beskrivelse i 1977 er der som andre steder sket forandringer i landssamfundet i Viemose. Viemose gade 2, husker jeg fra min barndom, blev drevet traditionelt som andre gårde med hønse-, svine- og malkekvægavl. Den ejedes af Johannes Grønager, som var meget musikinteresseret og derfor passede meget på sine fingre, hvorfor han havde malkekone, der kom morgen og aften og malkede. Dengang var løn og mælkepriser afpassede så det kunne svare sig at have malkekvæg på den måde.

I Viemose gade 1 boede Karetmager Jens Peter Rasmussen, som havde et stykke jord, som var stort nok til at holde høns og et par køer på. Sidst i 40`erne blev køerne afskaffet. Han var, i den tid jeg kendte ham, mere tømrer og snedker end landmand

Viemose gade 3 slagtermester Hjalmar Jensen Olsen, der drev sin forretning fra butikken og som omkørende i fast ugentlig rute. Efter hans død først i 50`erne fortsatte hans enke nogle få år, indtil hun solgte til sin nevø David Johansen, der solgte efter sin kones død engang i 90`erne

.

I Viemose gade 5 boede i min barndom en ældre dame, Sofie Jensen, der ikke havde indlagt vand; men måtte hente det ude i gården. Jeg er ikke sikker på, hun havde kloakafløb fra køkkenet, så hun også måtte bære det snavsede vand ud. Hun handlede hos min far, hvor jeg engang imellem var med på varertur, og husker hendes rene køkken. Når vi havde afleveret varerne og modtaget penge, fik vi en ordreseddel på de varer, hun skulle have i næste uge. Jeg tror ikke hun handlede andre steder. Det kalder jeg planlægning.

Viemose gade 8, boede baneformand Chr. Jensen. Et job han havde indtil Kalvehavebanen blev nedlagt i 1959, hvorefter han var med til at bryde spor op fra Kalvehave til Vordingborg.

I den forbindelse kan jeg nævne, at smedemester Viggo Larsen, der boede Viemose gade 18, afmonterede bommene ved overskæringen ved stationen. Han solgte sin ejendom til sin datter og svigersøn efter sin kones død. Viggo døde 7.marts 2003.

Viemose gade 7. Viemose forsamlingshus blev solgt til Charles Mikkelsen,som havde været bestyrer der i forvejen,. Efter nogle år solgte handet til nogle unge mennesker, som kun havde det kort tid, hvorefter det stod ubenyttet hen, indtil Langebæk Kommune overtog det, og satte det i stand. Der blev oprettet en brugerforening med ansvaret for den daglige drift. Formanden gennem mange år, hans kone Ilse Frydensberg og Else Quistgaard har ydet en meget stor indsats.
Viemose Gade 10 var et brødudsalg; som brødforhandler Hans Jensen og hans drev. Da jeg i min barndom kørte Hans fra dør til dør og solgte brød i faste ruter. Det kunne lade sig gøre den gang, fordi husmødrene passede deres hus. Efterhånden kunne det ikke lade sig gøre, og Hans tog førerbevis til hyrevogn. Anskaffede sig en 8 personers Volkevogns "rugbrød". Ejendommen er nu beboelse.

I Viemose gade 13 var Børge Gotthelf købmand, Han er død.

Viemose gade 22 boede postbud Theodor Petersen, som kun havde ½ rute, og derfor måtte supplere sin indtægt med andet arbejde. Han reparerede ødelagte dræninger, og var også biavler.

Krogen 4 boede i min barndom prcl Jens Jacobsen, som eksisterede af de ca. 10 tdr. land, han havde. Før min tid havde de haft 4 hjemmeboernde børn, hvoraf min søster har gået i skole sammen med den yngste i Kalvehave skole. Ejendommen overtog sønnen Christian, da hans forældre blev pensioneret. Han kørte mælk til forbrugere til sin død ude på ruten. Efter hans død blev hans landbrugsjord udstykket til det, der hedder Fasanvej.

Søndre led 2. Paul Andersens gård er solgt ved frasalg af landbrugsjord. I bygningerne er der elinstallations-forretning Filtenborg.

Lindholmstaldene, Søndre Led 4, som blev brugt til opbevaring af levende kvæg til de skulle bruges til forsøg er solgt til en hesteinteresseret.
Viemose Gade 30 "Rosenvang", som blev solgt efter Sandberg Davidsens død har været oprettet forretning med blomster som speciale, og almindelige kolonialvarer.. Den er lukket for flere år siden. Fra Rosenvangs grund er udstykket 11 grunde og bygget et hus på hver.

Engmarken 3, Svend Aage Nielsens "Maskincentralen" er solgt til Steen Werning, som har nedlagt landbrugsafdelingen og vognmandsforretningen. Han er udelukkende byg- og kloakmester.

I Viemose Gade 27 boede prcl. Jesper Madsen. Han drev et lille landbrug. (Vores børn kaldte ham landmanden, fordi hans landbrug var det eneste, der lugtede af kvæg i Viemose.. Han afhændede det ved at frasælge landbrugsjorden til Svend Aage Nielsen og bygningerne til beboelse, hvor stalden fulgte med.

I Viemose Gade 34 drev murermester Vagn Nielsen murermestervirksomhed efter sin far. Han stoppede efter få år. Han kunne tjene mere ved at være med at bygge Storebæltstunnel og senere Øresundstunnelen. Han er nu pensioneret.

Fra Viemose Gade 36 boede en funktionær Rasmussen ansat ved Kalvehavebanen og før min tid havde ejet det stykke jord, der strakte sig hen til murermaster Vagn Nielsens ejendom. Det blev solgt til Hans Hansen, der var ansat på forsøgsstation Lindhalm, og i sin fritid lede Gymnastik i Viemose Forsamlingshus. Drengehold og Karlehold, som det hed den gang. Det blev solgt til Poul Erik Christensen et VVS. Firma.; men i 80èrne lukkede han, da hans kone Anita døde.

Fra Viemose Gade 41 drev Harry Hansen og Gunnar Christiansen tømrermestervirksomhed. Harry Hansen boede i huset. Ejendommen eksisterer ikke som virksomhed mere. Er nævnt i bogen. Jeg kan tilføje, at i tømrermester Jensens tid i 40èrne blev der skåret træ op til spær i tagkonstruktioner.

Ottar Frederiksen, Viemose Gade 46 drev foruden sit landbrug maskinstation, som sønnen overtog, og som er lukket. Hele ejendommen med jord og bygninger er solgt til "Petersgård"

Viemose Manufakturforretning, Ivy Hansen, lukkede i midten af 80èrne. Der er nu privatbolig.

Viemose Gade 56, som Preben Jørgensen købte af Helge Nielsens enke Hedvig Nielsen er solgt: Jorden til hans søn Kasper. Bygningerne til malermester Niels Olsen, der også har drevet rideskole; men nu i stedet har opstaldning af heste.

Viemose Gade 58, hvor mejeriet blev omdannet til metalsliberi og beboelser, er brændt og der er bygget et beboelseskompleks med 4 lejligheder.

Så kommer vi til Viemose Gade 59, hvor Mia og Paul Pedersen drev cykle- og bilmekanikerværksted. Paul er død. Mia har solgt det til privat, mekaniker Kim Hansen, som vil bruge det til hobbyværksted og hans kone vil have frisørsalon. Det er brændt, men bygges i skrivende stund op nogenlunde samme stil..

Viemose Gade 61, hvor Lis og Willy Hansen drev en meget blandet landhandel. Den lukkede vi i 1982. Jeg havde fået arbejde hos "A/S Prom Kemi". Vi boede i ejendommen til 1987, hvor vi solgte til Villy Koch. Bygningerne på Viemose Gade 61 er revet ned, da skiftende ejere har undladt at vedligeholde dem. Den sidste ejer, medens de gamle stod havde forsøgt døgnkiosk. Nu er der bygget et nyt pænt hus; den nuværende ejer har tillige erhvervet hele vandværket. Dette fordi Viemose Vandværk er blevet sammenlagt med Kalvehave Vandværk.
Da Viemose Vandværk blev sammenlagt med Kalvehave Vandværk, fik sammenlægningen slettet den servitut, som min far havde om billigt vand for at Vandværket måtte færdes over vores grund.

I Viemose Gade 71 boede er der noget jeg kun lige netop kan huske: En skrædder. Dette nævner jeg for at berette, at mange af de huse på landet har huset små selvstændige erhvervsdrivende.
I Viemose Gade 73 boede elektriker Alfred Larsen, som var ansat af Installationsfirmaet Borella Hansen, Vordingborg. Han havde en speciel ansættelse, for noget arbejde udførte han som selvstændig og andet for Borella.

Han havde som mange andre havde også den forretning, at oplade de batterier man brugte til de radioer, hvor der ikke var indlagt elektricitet i folks ejendom, og dem var der nogle stykker i 30èrne.

I Viemose gade 75 drev vognmand Peter Nielsen sin virksomhed, som han havde startet ca. 1930. Han fortalte mig den sidste tid han levede, at han var en af de første vognmænd, der kørte fisk til Holland. Han drev efter de tider en virksomhed af rimelig størrelse. Han havde i mange år fast kørsel for Præstø Amt Vejvæsen. Desuden havde han også taxikørsel, som hans kone kørte om dagen, hvis der ikke var en chauffør til rådighed. Peter Nielsen blev boende til sin død. Ejendommen er nu privat beboelse.

Viemose Gade 86 "Kødbørsen" har også forsøgt døgnkiosk; men den er også lukket.

Fra Viemose Gade 99 (den gamle forskole), drev Ole Jacobsen murermestervirksomhed. Han har nu solgt ejendommen til privat beboelse og overtaget sine forældres gård, Viemose Gade 101. Den eneste gård, der drives i det, der i min tid i Viemose, var en almindelig på størrelse på en bondegård.

En lille historie, som Ole Jacobsens far Hans Jacobsen, fortalte: mig. Han havde en genbo, På dette tidspunkt forhenværende Karetmager Germanus Nielsen, som fyldte 93 år. Og dagen efter talte med Hans Jacobsen, sammen og andre. De spurgte Germanus. Om han ikke var bange for at dø. Nej, hvorfor skulle jeg være det. I kan bare læse i aviserne; der dør næsten ikke nogen i min alder.

Dette er en kort gennemgang af de ændringer, som jeg som tilskuer har kunnet iagttage siden Vestergaard skrev "Træk af Viemose By´s Historie i 1977".

Jeg har også tilføjet noget, jeg synes manglede fra tiden før 1977.

Denne erindringsberetning må meget gerne bruges til at bygge videre på eller rette i, hvis nogen skulle mene, der er noget jeg har misforstået.

Med hilsen
Den forhenværende Viemose-indbygger

Willy Hansen